

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۰۸/۲۴

لیکنه: م . س

روسیې ولې تل نړیوالو شخړو کې منفي رول لوبولی؟

د بلې میاشتي په لومړیو کې مسکو د افغانستان په هکله د سیمې د هېوادونو د ناستې کوربه دی، په دې توپیر چې دې جوړېدونکې ناسته کې طالبان هم گډون کوي خو افغان حکومت او لوی ملگری یې امریکا دي ناستې ته پلاوي نه ور لیري.

له یوې خوا په پاکستان د امریکا او نورو لویډیخو هېوادونو فشارونه زیات شوي خو له هغو ترهگرو لاس واخلي چې افغانستان کې جنگیري او بی ثباتي ته لمن وهي، ور سره جوخت پاکستان د دې لپاره چې له دې فشارونو خلاص شوی وي، د روسیې غیر ته ور لوبدلی او طالبان یې هم دې هېواد سره نږدې اړیکو ته هڅولي دي.

مسکو ولې اوس د افغانستان له قضیې سره علاقه پیدا کړي؟

روسیه د سیمې ځواکمن هېواد دی، ولادیمیر پوتین وروستیو کلونو کې دغه هېواد ښه مدیریت کړی دی او د شوروي تر ماتې وروسته اوس دې هېواد د ځواکمنتیا پر لور گامونه اخیستي دي. روسیه چې افغانستان سره په خوا کې پرته ده، په افغانستان کې له څو کلونو راهیسې د روان تاوتریخوالي څپو اندېښمنه کړې وه، دې اندېښنو وروسته له هغې زور واخیست چې افغانستان کې د داعش سرزوري ډلې د فعالیت اعلان وکړ. روسیه دا ډله په مستقیم ډول ځان او خپل تر نفوذ لاندې سیمو (تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان او د منځنۍ آسیا) نورو هېوادونو ته لوی گواښ گڼي.

روسیې چې د طالبانو د واکمني په مهال شمال ټلوالې سره ملگرتیا درلوده، اوس د داعش ډلې د شتون په مهال له طالبانو سره تار ځغولې. لویډیخو هېوادونو داسې اشارې ورکړي چې افغانستان کې د بغاوت څپو په پراختیا کې روسیه ښکېله ده، د ناټو غوڅ ملاتړ ماموریت قومندان جنرال جان نیکلسن، د امریکا دفاع وزیر او ځینو افغان چارواکو په وار وار ویلي چې روسیه د طالبانو مالي او پوځي ملاتړ کوي، او په دې توگه غواړي چې امریکا را گیر کړي.

روسیه وېره لري چې داعش ډله یوه امریکایي پروژه ده او دغه پروژه د افغان حکومت له ملاتړ برخمنه ده چې موخه یې د منځنۍ آسیا هېوادونو او روسیې ته د دې ډلې نفوذ او پراختیا ده، او د دې لپاره چې دغه توطیه شنډه شوي وي، باید طالبانو سره همکاري او اړیکې ټینګې شي. مسکو غواړي په دې توگه په تېروتنو پسې نورې تېروتنې وکړي. مسکو د افغانستان په کشاله کې د یوه ښه او باوري ملگري رول نه دی لوبولی، په دې حساسو شرایطو کې له طالبانو او پاکستان سره د روسیې ملگرتیا په څو دلیلونو سره دې هېواد ته گټه نه شي رسولی.

دا روښانه خبره ده چې د بېلابېلو نړیوالو مسایلو پر سر روسیه او امریکا د نظر ژور اختلافونه لري او گټې یې په ښکاره توگه په ټکر کې دي خو که روسیې غوښتي وای او یا وغواړي، افغانستان د دواړو هېوادونو د همکاريو په ساحې بدلیدای شي. که روسیه وایي چې د یوې توند لارې ډلې په ذریعه بله توند لاره ډله کنترولای شي، دا یې ستراتیژیکه او لویه تېروتنه ده، دا ځکه چې داعش هم د امریکا نه بلکې د پاکستان پروژه ده. په دې سره له یوې خوا د سولې احتمالي پېلېدونکو خبرو اترو کې طالبان او حقاني شبکه شاملول غواړي او له بلې خوا د ترهگرو د ملاتړ له لارې خپلو موخو ته رسیدل غواړي. کابل کې ټول پېچلي او وحشیانه بریدونه او نورو سیمو کې خونري تحركات د طالبانو او حقاني شبکې کار دی، د دې لپاره چې دا ډله ښه ښودل شوي وي، په کار وه چې داعش ډله را منځته شوي وای، داعشیان په افغانستان کې نشته او که وي هم په هکله یې ډېره مبالغه شوې او کیري.

تېر اختر کې حکومت د روژې له ۲۷ اوربند اعلان کړ او طالبانو هم د اختر درې ورځو کې اوربند وکړ، طالبان د حکومت تر ولکې لاندې سیمو ته راغلل او حکومتیان هم د طالبانو تر کنترول لاندې سیمو ته. دې درې ورځو کې

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

په امنیت ضد پېښو کې حتی د پېشکې پوزه هم وینې نه شوه او دې خبرې وښوده چې افغانستان کې ټول امنیت ضد کړنې د طالبانو لخوا کېږي نه داعش شته او نه هم نورې وسلوالې ډلې.

مسکو په ټولو نړیوالو قضیو کې د منفي لوبغاړي رول لوبولی دی. د مسکو لپاره به دا ښه وي چې افغانستان کې د کرکیچ اصلي ریښه پیدا کړي، کابل کې مشروع نظام واکمن دی، د خلکو او هېواد ساتنه کوي، د دې نظام د ملاتړ پر ځای له یاغي ډلو سره اړیکې هیڅ گټه نه لري، که افغان حکومت له بیلتون غوښتونکو چیچنایانو او نورو روس حکومت ضد وسلوالو سره اړیکې ټینګې کړي، د مسکو په مزاج به څنگه ولرېږي؟ مسکو ته نه ښایي چې له خپل زاړه دښمن (پاکستان) سره اړیکو کې ډېر مخته ولاړ شي. پاکستان سیمه کې د توند لارو د ملاتړ له لارې ژوند عیار کړی او بل ډول مخته تلای نه شي، په کار ده چې د ولسمشر ټرمپ د تگلاري په اډانه کې مسکو په پاکستان فشار راوړي چې د وړانکارو ډلو له ملاتړ لاس واخلي. که مسکو غواړي چې د طالبانو په ذریعه داعش له منځه یوسي، دا یو خوب دی او تش خیال. مسکو نه شي کولی په دې سره لوبه د ځان په گټه عیاره کړي، دا منو چې واشنگټن او مسکو خپلو کې ډېر اختلافات لري خو له دې اختلافاتو سره سره دواړه افغانستان کې گډ کار او ملګرتیا ته اړتیا لري. په افغانستان کې د شخړو او جگړو په صورت کې مسکو ښه ورځ نه شي لیدلی که غواړي چې افغانستان امن وي، نو خپل مسیر او لاره دې بدله کړي، که نه نو ناوخته شوي به وي او بیا په دې صورت کې د بېرته راگرځېدو چانس نشته.

پای